

Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA NIKOLASA EMILIU [NICHOLAS EMILIOU]
SECINĀJUMI,
sniegti 2023. gada 23. martā¹

Lieta C-726/21

Županijsko državno odvjetništvo u Puli-Pola

pret

GR,

HS,

IT

un

INTER CONSULTING d.o.o.

(*Županijski sud u Puli-Pola* (Pulas apgabaltiesa, Horvātija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās – Konvencija, ar ko īsteno Šengenas nolīgumu – *Ne bis in idem* princips – Procesuālo dokumentu daļas, uz kurām valsts tiesai jāatsaucas, izvērtējot *ne bis in idem* principa sekas – Rezolutīvā daļa – Pamatojums – Fakti, attiecībā uz kuriem kriminālprocess izbeigts

I. Ievads

1. Šīs lietas fakti ir diezgan sarežģīti. Horvātijā notiekošajā pamatlietā vairākas personas tika apsūdzētas par finansiāla kaitējuma nodarīšanu Horvātijas uzņēmumam saistībā ar tūristu izmitināšanas projekta īstenošanu Horvātijā. Šajā procesā atklājās, ka divas no šīm personām Austrijā ir attaisnotas par noziedzīgiem nodarījumiem saistībā ar Austrijas bankas, kas finansēja šo projektu, līdzekļu piesavināšanos. Turklāt sākotnējā kriminālvajāšana pret šīm personām Austrijā tika izbeigta daļēji tādēļ, ka trūka pierādījumu attiecībā uz citām darbībām, kas saistītas ar to pašu projektu. Tomēr, izskatot lietas materiālos iekļauto informāciju, izbeigtās kriminālvajāšanas daļas precīzais apmērs paliek samērā neskaidrs.

2. Iesniedzējtiesa *Županijski sud u Puli-Pola* (Pulas apgabaltiesa, Horvātija) norāda, ka *ne bis in idem* princips var būt šķērslis tajā izskatāmajai tiesvedībai, ņemot vērā Austrijā jau notikušo procesu. Tomēr precīzs secinājums, kas izdarāms šajā jautājumā, būtībā ir atkarīgs no tā, cik lielā mērā var ņemt vērā to informāciju par iepriekšējo kriminālprocesu, kas izklāstīta procesuālajos aktos, kuri pieņemti šajā kontekstā. Patiesi, šķiet, ka saskaņā ar Horvātijas tiesu praksi, lai novērtētu, vai ir pamats ar *ne bis in idem* principu piešķirtās aizsardzības piemērošanai, Horvātijas tiesas var ņemt vērā tikai tos faktus, kas norādīti atsevišķās procesuālo dokumentu daļās, piemēram, apsūdzības raksta slēdziena daļā vai galīgā sprieduma rezolutīvajā daļā.

¹ Oriģinālvaloda – angļu.

3. Šajā kontekstā iesniedzējtiesa it īpaši vēlas noskaidrot, vai Konvencijas, ar ko īsteno Šengenas nolīgumu (turpmāk tekstā – “KĪŠN”)², 54. pantā nostiprinātā *ne bis in idem* principa piemērošanas nolūkā ir jāņem vērā tikai būtisks fakts, kas minēts citas dalībvalsts prokuratūras izdotā apsūdzības raksta slēdziena daļā un citā dalībvalstī pasludināta galīgā sprieduma rezolutīvajā daļā, vai arī ir jāņem vērā arī šī sprieduma motīvu daļā minētie fakti, attiecībā uz kuriem kriminālvajāšana ir izbeigta.

II. Atbilstošās tiesību normas

A. Eiropas Savienības tiesības

4. Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 50. pantā ir paredzēts, ka “nevienu nedrīkst atkārtoti tiesāt vai sodīt krimināllietā par nodarījumu, par kuru viņš saskaņā ar tiesību aktiem Savienībā jau ticis attaisnots vai notiesāts ar galīgu spriedumu”.

5. KĪŠN 54. pantā ir paredzēts, ka “personu, kuras sakarā vienā Līgumslēdzējā Pusē ir pieņemts galīgais tiesas spriedums, nedrīkst par to pašu nodarījumu saukt pie atbildības citā Līgumslēdzējā Pusē ar noteikumu, ka notiesāšanas gadījumā sods jau ir izciests, to izcieš vai to vairs nevar izpildīt atbilstīgi tās Līgumslēdzējas Puses tiesību aktiem, kurā spriedums pieņemts”.

6. KĪŠN 57. pantā ir noteikts šādi:

“1. Ja kādā Līgumslēdzējā Pusē apsūdz personu kādā nodarījumā un šīs Līgumslēdzējas Puses kompetentām iestādēm ir iemesls uzskatīt, ka apsūdzība saistīta ar to pašu nodarījumu, par kuru citā Līgumslēdzējā Pusē jau ir pieņemts galīgais spriedums, tad šīs iestādes, ja uzskata par vajadzīgu, lūdz attiecīgu informāciju no tās Līgumslēdzējas Puses kompetentām iestādēm, kuras teritorijā spriedums ir pieņemts.

2. Lūgto informāciju sniedz iespējami drīz, un to ņem vērā turpmākā procesa gaitā.

[..]”

B. Valsts tiesības

7. *Ustav Republike Hrvatske* (Horvātijas Republikas Konstitūcija)³ 31. panta 2. punktā ir noteikts, ka nevienu nedrīkst no jauna notiesāt vai sodīt kriminālprocesā par nodarījumu, par kuru viņš jau ticis galīgi attaisnots vai notiesāts atbilstoši likumam.

8. *Zakon o kaznenom postupku* (Kriminālprocesa kodekss)⁴ 12. panta 1. punktā ir noteikts, ka nevienu nedrīkst no jauna sodīt kriminālprocesā par nodarījumu, par kuru viņš jau ir ticis notiesāts un par kuru ir pasludināts galīgs tiesas spriedums.

² 1985. gada 14. jūnija Konvencija starp Beniluksa Ekonomikas savienības valstu valdībām, Vācijas Federatīvās Republikas valdību un Francijas Republikas valdību par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgām robežām (OV 2000, L 239, 19. lpp.).

³ *Narodne novine*, Nr. 56/90, 135/97, 08/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14.

⁴ *Narodne novine*, Nr. 152/08, 76/09, 80/11, 121/11 – konsolidēts teksts, 91/12 – *Ustavni sud* (Konstitucionālā tiesa, Horvātija) spriedums, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17 un 126/19.

III. Fakti, tiesvedība valsts tiesās un prejudiciālais jautājums

9. Faktu rašanās laikā GR bija *Skipper Hoteli d.o.o.* (turpmāk tekstā – “*Skipper Hoteli*”) un *Interco Umag d.o.o.*, kas vēlāk kļuva par *INTER CONSULTING* (turpmāk tekstā – “*Interco*”, likvidācijas procesā), valdes loceklis. GR bija arī *Rezidencija Skipper d.o.o.* (turpmāk tekstā – “*Rezidencija Skipper*”) valdes loceklis, un viņam piederēja *Alterius d.o.o.* (turpmāk tekstā – “*Alterius*”) pamatkapitāla daļas. Es saprotu, ka visi šie uzņēmumi ir (vai bija) reģistrēti Horvātijā. HS bija *Interco* direktors, savukārt IT bija nekustamo īpašumu novērtētājs.

10. 2015. gada 28. septembrī *Županijsko državno odvjetništvo u Puli* (reģionālā prokuratūra, Pula, Horvātija; turpmāk tekstā – “Pulas prokuratūra”) cēla apsūdzību pret GR, HS, IT un *Interco*. GR un *Interco* tika inkriminēti noziedzīgs nodarījums, kas saistīts ar ļaunprātīgu uzticības izmantošanu komercdarījumos *Kazneni zakon* (Horvātijas Krimināllikums) 246. panta 1. un 2. punkta izpratnē. HS tika apsūdzēts par uzkūdišanu izdarīt šo noziedzīgo nodarījumu, savukārt IT – par tā atbalstīšanu.

11. GR un HS tika apsūdzēti arī par to, ka, īstenojot projektu par jaunu tūristu mītņu būvniecību Savudrijā (Horvātijas pašvaldība), tie bija rīkojušies, lai nodrošinātu, ka *Interco* gūst nelikumīgas finansiālas priekšrocības uz *Skipper Hoteli* rēķina, organizējot nekustamā īpašuma Savudrijā iegādi, ko *Skipper Hoteli* veica ar *Interco* starpniecību par cenām, kas ievērojami pārsniedz tā tirgus vērtību.

12. Apsūdzības rakstā ir arī norādīts, ka GR, HS un IT nodarījuši papildu finansiālu kaitējumu uzņēmumam *Skipper Hoteli*, rīkojoties tā, ka šis uzņēmums iegādājās cita Horvātijas uzņēmuma (*Alterius*) pamatkapitāla daļas par cenu, kas ievērojami pārsniedz to faktisko vērtību.

13. Iesniedzējtiesa atbalstīja Pulas prokuratūras izvirzīto apsūdzību.

14. Tomēr pamatlietā HS apgalvoja, ka Austrijā pret viņu jau ir ierosināts kriminālprocess par tām pašām darbībām. Tādējādi 2014. gadā Pulas prokuratūra sazinājās ar *Staatsanwaltschaft Klagenfurt* (prokuratūra, Klāgenfurte, Austrija; turpmāk tekstā – “Klāgenfurtes prokuratūra”), lai pārbaudītu, vai tā ir ierosinājusi līdzīgu procesu. *Državno odvjetništvo Republike Hrvatske* (Horvātijas Republikas valsts prokuratūra) 2016. gadā vērsās pie Austrijas Republikas Tieslietu ministrijas ar līdzīga satura lūgumu. Iesniedzējtiesa uzskata, ka no Austrijas iestāžu atbildēm izriet, ka Austrijā par ļaunprātīgu uzticības izmantošanu *Strafgesetzbuch* (Austrijas Kriminālkodekss; turpmāk tekstā – “*StGB*”) 153. panta 1. un 2. punkta izpratnē ir sākti kriminālvajāšana pret BB un CC, diviem bijušajiem Austrijā reģistrētās *Hypo Alpe Adria Bank International AG* (turpmāk tekstā – “*Hypo Bank*”) valdes locekļiem, kā arī pret HS un GR kā šī noziedzīgā nodarījuma līdzizdarītājiem.

15. Konkrētāk, saskaņā ar apsūdzību, ko Klāgenfurtes prokuratūra 2015. gada 9. janvārī iesniegusi *Landesgericht Klagenfurt* (Klāgenfurtes apgabaltiesa, Austrija), BB un CC tika apsūdzēti par to, ka laikā no 2002. gada septembra līdz 2005. gada jūlijam viņi apstiprināja vairākus aizdevumus *Rezidencija Skipper* un *Skipper Hoteli*, lai gan nebija atbilstošas projekta dokumentācijas un prognozētas kredīta atmaksas spējas, tādējādi radot *Hypo Bank* finansiālu kaitējumu vismaz par 105 miljoniem EUR. HS un GR attiecīgi tika inkriminēti, ka, pieprasot piešķirt minētos kredītus, viņi bija pamudinājuši BB un CC izdarīt šo noziedzīgo nodarījumu vai bija to atbalstījuši.

16. 2016. gada 3. novembrī *Landesgericht Klagenfurt* (Klāgenfurtes apgabaltiesa) pasludināja spriedumu, saskaņā ar kuru BB un CC tika notiesāti par aizdevuma HR/1061 apstiprināšanu uzņēmumam *Skipper Hoteli*. Attiecībā uz pārējām apsūdzībām viņi tika attaisnoti. GR un HS tika attaisnoti. Konkrētāk, HS tika attaisnots saistībā ar apsūdzību par to, ka laikā no 2002. līdz 2005. gadam ir kūdījis BB un CC izdarīt noziedzīgus nodarījumus, atkārtoti pieprasot aizdevumus un iesniedzot aizdevuma dokumentus. GR tika attaisnots attiecībā uz apsūdzību, ka laikposmā no 2003. līdz 2005. gadam viņš ir piedalījies BB un CC noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā, pieprasot piešķirt kredītus, tostarp minēto kredītu HR/1061, veica sarunas par kredītu, iesniedza ar kredītu saistīto dokumentāciju un parakstīja attiecīgos kredītligumus. Iesniedzējtiesa norāda, ka minētais izriet no *Landesgericht Klagenfurt* (Klāgenfurtes apgabaltiesa) sprieduma rezolutīvās daļas, un no tā pamatojuma izriet, ka par minēto kredītu HR/1061 *Skipper Hoteli* bija iegādājusies nekustamo īpašumu un minētās pamatkapitāla daļas par cenām, kas ievērojami pārsniedz tirgus cenas.

17. Šis spriedums stājas spēkā pēc tam, kad *Oberster Gerichtshof* (Augstākā tiesa, Austrija) noraidīja par šo spriedumu iesniegto pārsūdzību.

18. Iesniedzējtiesa norāda arī, ka pirms šo secinājumu 15. punktā minētā apsūdzības raksta izdošanas 2015. gada 9. janvārī Klāgenfurtes prokuratūra veica, bet pierādījumu trūkuma dēļ pārtrauca izmeklēšanu pret GR un HS par aktiem, kas nav minēti vēlākajā apsūdzības rakstā, proti, par aizdevuma HR/1061 izmantošanu *Skipper Hoteli* projektam. Šajā ziņā iesniedzējtiesa norāda, ka Klāgenfurtes prokuratūra 2015. gada 9. janvārī informēja GR par izmeklēšanas pārtraukšanu "lietā *Skipper*". Minētais paziņojums tika pamatots ar *Strafprozeßordnung* (Austrijas Kriminālprocesa kodekss) 190. panta 2. punktu (turpmāk tekstā – "*StPO*"), un tajā bija ietverta informācija par procesa izbeigšanu attiecībā uz HS, GR, BB un CC par ļaunprātīgu uzticības izmantošanu saskaņā ar *StGB* 153. panta 1. un 2. punktu, ciktāl uz to neattiecas apsūdzība, ko Klāgenfurtes prokuratūra tajā pašā dienā iesniedza *Landesgericht Klagenfurt* (Klāgenfurtes apgabaltiesa), pierādījumu trūkuma dēļ, jo īpaši attiecībā uz nodomu nodarīt kaitējumu, vai konkrētu un pietiekamu pierādījumu trūkuma dēļ, kas pamatotu sodāmu noziedzīgu rīcību. No iesniedzējtiesas nolēmuma izriet arī, ka HS pieprasīja un saņēma no Austrijas iestādēm paziņojumu, kas apstiprina šo izbeigšanu.

19. Iesniedzējtiesa uzskata: šādos apstākļos ir iespējams, ka i) Pulas prokuratūras apsūdzības raksta slēdziena daļā minētos faktus; ii) Klāgenfurtes prokuratūras apsūdzības raksta slēdziena daļā minētos faktus; iii) *Landesgericht Klagenfurt* (Klāgenfurtes apgabaltiesa) galīgā sprieduma rezolutīvajā daļā un pamatojumā minētos faktus; un iv) faktus, attiecībā uz kuriem Klāgenfurtes prokuratūras atteicās veikt izmeklēšanu, var uzskatīt par tādiem, kuriem ir *res judicata* spēks, jo starp tiem pastāv nesaraucama saikne laikā, telpā un pēc būtības.

20. Tomēr iesniedzējtiesa paskaidro, ka, piemērojot *ne bis in idem* principu, Horvātijas tiesas var ņemt vērā tikai darbības, kas minētas konkrētā procesuālā lēmuma konkrētajās daļās, piemēram, tādas, kas minētas apsūdzības raksta slēdziena daļā vai sprieduma rezolutīvajā daļā. Iesniedzējtiesa paskaidro, ka šī prakse, attiecībā uz kuru prejudiciālajā nolēmumā nav sniegtas nekādas papildu ziņas, atspoguļo izpratni, ka tikai šādā apmērā attiecīgie procesuālie akti kļūst galīgi.

21. Šādos apstākļos *Županijski sud u Puli-Pola* (Pulas apgabaltiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai, izvērtējot [*ne bis in idem* principa] pārkāpumu, var salīdzināt tikai tos faktus, kuri minēti [Pulas prokuratūras] 2015. gada 28. septembra apsūdzības slēdziena daļā, ar izšķirošajiem faktiem, kuri minēti [Klāgenfurtes prokuratūras] 2015. gada 9. janvāra apsūdzības slēdziena daļā, kā arī *Landesgericht Klagenfurt* [Klāgenfurtes apgabaltiesas] 2016. gada 3. novembra sprieduma – kas apstiprināts ar *Oberster Gerichtshof* [Austrijas Augstākās tiesas] 2019. gada 4. marta spriedumu – rezolutīvajā daļā, vai arī faktus, kuri minēti [Pulas prokuratūras] apsūdzības slēdziena daļā, var salīdzināt ar faktiem, kuri izklāstīti *Landesgericht Klagenfurt* [Klāgenfurtes apgabaltiesas] 2016. gada 3. novembra sprieduma – kas apstiprināts ar *Oberster Gerichtshof* [Austrijas Augstākās tiesas] spriedumu – pamatojumā, kā arī faktiem, par kuriem [Klāgenfurtes prokuratūra] veica izmeklēšanu pret vairākām personām, tostarp GR un HS, un kuri pēc tam netika iekļauti [Klāgenfurtes prokuratūras] 2015. gada 9. janvāra apsūdzībā (ņemot vērā, ka šie fakti netika minēti pašā slēdziena daļā)?”

22. Rakstveida apsvērumus iesniedza HS, GR, Pulas prokuratūra, Austrijas un Horvātijas valdības, kā arī Eiropas Komisija. Ieinteresētās puses pauda mutvārdu apsvērumus tiesas sēdē, kas notika 2023. gada 11. janvārī.

IV. Izvērtējums

23. Ar vienīgo prejudiciālajam nolēmumam iesniegto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot pareizo atsaucis ietvaru, kas jāizmanto, lai pārbaudītu, vai KĪŠN 54. pantā nostiprinātais *ne bis in idem* princips nepieļauj šajā tiesā notiekošu tiesvedību, jo tā var attiekties uz tiem pašiem nodarījumiem, kuri izskatīti agrākā tiesvedībā, kas pabeigta citā dalībvalstī.

24. Pirms KĪŠN 54. panta interpretācijas, lai sniegtu atbildi uz šo jautājumu (B iedaļa), pievērsīsies Austrijas valdības izvirzītajam iebildumam par nepieņemamību, kas balstās uz šīs valdības viedokli, ka būtībā abi procesi attiecas uz atšķirīgiem materiālajiem faktiem (A iedaļa).

A. Par pieņemamību

25. Austrijas valdība uzskata, ka šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir nepieņemams, jo uzdots jautājums ir hipotētisks. Pēc tās ieskata, iesniedzējtiesā notiekošais process un iepriekš Austrijā notikušais process neattiecas uz tām pašām darbībām. Šī valdība norāda – lai gan Austrijā notikušajā tiesvedībā bija runa par Austrijas bankai nodarītiem finansiāliem zaudējumiem, Horvātijā notiekošajā tiesvedībā ir runa par Horvātijas sabiedrībai nodarītiem finansiāliem zaudējumiem. Šī valdība uzsver, ka Austrijas tiesvedība nevarēja attiekties uz GR iespējamām darbībām attiecībā uz šo uzņēmumu, jo Austrijas iestādēm šajā ziņā nav kompetences, ņemot vērā, ka GR ir Horvātijas pilsonis un rezidents un *Skipper Hoteli* ir Horvātijā reģistrēts uzņēmums.

26. Neizvirzot iebildumu par nepieņemamību, Pulas prokuratūra un Horvātijas valdība būtībā piekrit tam pašam viedoklim, savukārt HS un GR apgalvo pretējo.

27. Šajā ziņā norādīšu – lai gan lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu nav skaidri precizēts Austrijā izbeigtās procesa daļas precīzais tvērums, no tā izriet, ka, pēc iesniedzējtiesas ieskata, faktiski var pastāvēt pārklāšanās starp procesu, kas notika Austrijā, un iesniedzējtiesā notiekošo procesu. Šī tiesa uzskata, ka KĪŠN 54. pantā paredzētais *ne bis in idem* princips var ietekmēt tajā notiekošās tiesvedības norisi atkarībā no šajā ziņā veicamās pārbaudes apjoma.

28. Ciktāl Austrijas valdība vēlas apšaubīt šo viedokli, jānorāda, ka saistībā ar tiesvedību saskaņā ar LESD 267. pantu, kas ir balstīta uz skaidru funkciju nošķiršanu starp valstu tiesām un Tiesu, jebkurš lietas faktu izvērtējums ir valsts tiesas kompetencē⁵. Proti, vienīgi iesniedzējtiesai ir jāizvērtē, vai un kādā mērā abu attiecīgo procesu kopumi (faktiski) pārklājas. Savukārt Tiesai būtu jāvadās pēc iesniedzējtiesas izdarītā pieņēmuma, ka šāda pārklāšanās var pastāvēt, un attiecīgi jāuzskata, ka uzdotais jautājums ir būtisks šajā tiesā izskatāmās tiesvedības iznākumam un tādējādi pieņemams.

B. KĪŠN 54. pants

29. Ar šo jautājumu iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai *ne bis in idem* principa piemērošanas nolūkā tā var ņemt vērā tikai būtiskus faktus, kas minēti citas dalībvalsts prokuratūras izdotā apsūdzības raksta slēdziena daļā un citā dalībvalstī pasludināta galīgā sprieduma rezolutīvajā daļā, vai arī tai ir jāņem vērā arī šī sprieduma motīvu daļā minētie fakti, par kuriem kriminālvajāšana ir izbeigta.

30. Atgādināšu, KĪŠN 54. pantā ir paredzēts, ka “personu, kuras sakarā vienā Līgumslēdzējā Pusē ir pieņemts galīgais tiesas spriedums, nedrīkst par to pašu nodarījumu saukt pie atbildības citā Līgumslēdzējā Pusē ar noteikumu, ka notiesāšanas gadījumā sods jau ir izciests, to izcieš vai to vairs nevar izpildīt atbilstīgi tās Līgumslēdzējas Puses tiesību aktiem, kurā spriedums pieņemts”.

31. Šajā tiesību normā Savienības tiesību sistēmā ir nostiprināts dubultas apdraudēšanas aizliegums pārrobežu kontekstā, kas vispārīgākā formulējumā paredzēts arī Hartas 50. pantā, kuram, kā atgādinājusi Tiesa, jābūt KĪŠN 54. panta interpretācijas pamatā⁶.

32. Aizsardzība, ko piešķir *ne bis in idem* princips, kā paredzēts KĪŠN 54. pantā, tiek piemērota, ja ir izpildīti divi galvenie nosacījumi: i) darbību, uz kuriem attiecas abi attiecīgie procesi, identiskums⁷ un ii) galīga nolēmuma esamība citā dalībvalstī attiecībā uz šīm darbībām. Turklāt, ja ir piemērots sods, tam jābūt izpildītam, jābūt izpildes procesā vai arī jābūt tādām, ko vairs nevar izpildīt.

33. Šis tā sauktais izpildes nosacījums⁸ nav šīs lietas priekšmets – kā jau esmu norādījis, šī lieta attiecas uz pareizo atsauces ietvaru, kas jāizmanto, lai pārbaudītu, vai ir izpildīts ar *idem* saistītais nosacījums.

⁵ Skat. tostarp spriedumu, 1998. gada 16. jūlijs, *Dumon un Froment* (C-235/95, EU:C:1998:365, 25. punkts un tajā minētā judikatūra).

⁶ Skat., piemēram, spriedumu, 2016. gada 29. jūnijs, *Kossowski* (C-486/14, EU:C:2016:483, turpmāk tekstā – “spriedums *Kossowski*”, 31. punkts un tajā minētā judikatūra).

⁷ Šis nosacījums īsumā tiek saprasts kā materiālo faktu identiskums neatkarīgi no to juridiskās klasifikācijas saskaņā ar valsts tiesībām. Skat., piemēram, spriedumu, 2007. gada 18. jūlijs, *Kraaijenbrink* (C-367/05, EU:C:2007:444, 26. punkts un tajā minētā judikatūra), un 2010. gada 16. novembris, *Mantello* (C-261/09, EU:C:2010:683, 39. punkts). Hartas 50. panta kontekstā skat., piemēram, spriedumu, 2022. gada 22. marts, *bpost* (C-117/20, EU:C:2022:202, turpmāk tekstā – “spriedums *bpost*”, 33. un 34. punkts un tajos minētā judikatūra). Saistībā ar jēdzieniem “nodarījums” (tieši norādīts KĪŠN 54. pantā) un “fakti” (izmantots tostarp šajā lietā iesniegtā jautājuma formulējumā) skat. ģenerālvokāta M. Bobeka [M. Bobek] secinājumus lietā *Nordzucker* u.c. (C-151/20, EU:C:2021:681, 17. zemsvītras piezīme).

⁸ Šī nosacījuma saderība ar Hartas 50. pantu tika aplūkota 2014. gada 27. maija spriedumā *Spasic* (C-129/14 PPU, EU:C:2014:586).

34. Turpmākajā iedaļā paskaidrošu iemeslus, kuru dēļ uzskatu, ka, ievērojot KĪŠN 54. pantu, valsts tiesai ir jāņem vērā ne tikai fakti, kas ietverti citā dalībvalstī izdoto procesuālo lēmumu konkrētās daļās, bet arī fakti, kas aprakstīti citās šo lēmumu daļās vai – iespējams – citur, lai pārbaudītu, vai tajā notiekošā tiesvedība attiecas uz tām pašām darbībām (*idem*), kuras izskatītas iepriekšējā tiesvedībā, kas pabeigta ar galīgo nolēmumu (1). Pilnības labad pēc tam pievērsīšos *ne bis in idem* principa otrajam elementam, kas attiecas uz lēmuma “galīgo” raksturu, kuram ir jāpastāv kopā ar darbību identiskumu, lai tiktu piemērota ar šo principu sniegtā aizsardzība. Patiešām, šajā tiesvedībā iesaistītās puses plaši komentēja, vai nosacījums par lēmuma “galīgumu” ir izpildīts, kad Klāgenfurtes prokuratūra nolēma daļēji izbeigt attiecīgo procesu (2).

1. Pareizs atsauces ietvars “*idem*” nosacījumam

35. Kā jau tika norādīts, iesniedzējtiesa paskaidro, ka praksē Horvātijas tiesas, lai pārbaudītu, vai tajās notiekošā tiesvedība attiecas uz tiem pašiem faktiem, kas izskatīti iepriekšējā kriminālprocesā, kurš pabeigts ar galīgu lēmumu, un tādējādi ar *ne bis in idem* principu netiek pieļauta, var ņemt vērā tikai atsevišķas procesuālo dokumentu daļas, piemēram, apsūdzības raksta slēdziena daļu vai sprieduma rezolutīvo daļu. Tādējādi iesniedzējtiesa ar šo jautājumu būtībā vēlas noskaidrot, vai KĪŠN 54. pants pieļauj šādu *ne bis in idem* principa interpretāciju vai arī izvērtējums jāveic plašākā veidā.

36. Konkrētāk, no iesniedzējtiesas nolēmuma izriet, ka iepriekš aprakstītās prakses dēļ iesniedzējtiesa, šķiet, nevar pārbaudīt *Landesgericht Klagenfurt* (Klāgenfurtes apgabaltiesa) 2016. gada 3. novembra sprieduma pamatojumā minētos faktus, attiecībā uz kuriem kriminālvajāšana tika izbeigta un kuras saskaņā ar iesniedzējtiesas norādēm attiecas, pirmkārt, uz apstākli, ka *Skipper Hoteli* strīdīgo nekustamo īpašumu un pamatkapitāla daļu iegāde tika veikta, izmantojot aizdevuma HR/1061 līdzekļus, un, otrkārt, uz apstākli, ka pirkuma cena abos gadījumos ievērojami pārsniedza šo aktīvu tirgus vērtību.

37. Lai gan Horvātijas valdība un Pulas prokuratūra apgalvo, ka būtu jābūt iespējai šādā veidā ierobežot pārbaudi, HS, GR, Austrijas valdība un Komisija apgalvo pretējo.

38. Es piekrītu pēdējiem minētajiem lietas dalībniekiem. Konkrētāk, piekrītu Komisijai, ka valsts prakse, kas iepriekš aprakstītajā veidā ierobežo pārbaudi par to, vai valsts tiesā notiekošā tiesvedība attiecas uz tām pašām darbībām, kas izskatītas iepriekšējā tiesvedībā, kura izbeigta ar galīgu lēmumu, ir pārmērīgi ierobežojoša, jo būtībā tā var novest pie tā, ka valsts tiesa neņem vērā galīgo lēmumu, kas attiecībā uz tām pašām darbībām pieņemts citā dalībvalstī.

39. Lai gan ne KĪŠN 54. panta, ne Hartas 50. panta formulējums šajā ziņā nesniedz specifiskas norādes, šis secinājums, manuprāt, izriet no attiecīgā KĪŠN 54. panta konteksta, ko veido citas šī instrumenta normas un ko apstiprina arī apsvērumi, kuri minēti LES 3. panta 2. punktā⁹ un kuri, kā apstiprinājusi Tiesa, ir jāņem par pamatu KĪŠN 54. panta interpretācijai¹⁰.

40. Pirmkārt, par attiecīgo kontekstu – KĪŠN 57. pantā ir paredzēti noteikumi par konkrēto valstu iestāžu sadarbību, lai apmainītos ar informāciju par iespējamu iepriekšēju kriminālprocesu, kas izbeigts ar galīgu nolēmumu.

⁹ Šī norma noteic, ka “Savienība piedāvā saviem pilsoņiem brīvības, drošības un tiesiskuma telpu bez iekšējām robežām, kur personu brīva pārvietošanās ir nodrošināta saistībā ar piemērotiem pasākumiem, kas attiecas uz ārējo robežu kontroli, patvēruma meklētājiem, imigrāciju un noziedzības novēršanu un apkarošanu”. Mans izcēlums.

¹⁰ Spriedums *Kossowski*, 46. punkts.

41. Precizāk, KĪŠN 57. panta 1. punkts uzliek iestādēm pienākumu, ja tās uzskata par nepieciešamu, pieprasīt attiecīgu informāciju no atbilstīgām iestādēm, kas atrodas citā Līgumslēdzējā pusē, ja tām ir pamats uzskatīt, ka pret konkrēto personu izvirzītās apsūdzības attiecas “uz to pašu nodarījumu, par kuru citā Līgumslēdzējā Pusē jau ir pieņemts galīgais spriedums”. KĪŠN 57. panta 2. punktā ir paredzēts pienākums sniegt pieprasīto informāciju “iespējami drīz” un – kas ir svarīgi – ņemt to vērā “turpmākā procesa gaitā”.

42. Ņemot vērā šīs tiesību normas vispārīgo formulējumu, no tās izriet, ka informācija, ko var pieprasīt un kas ir jāsniedz saskaņā ar šo mehānismu, var būt dažādos veidos. Piekritu Komisijai, ka – pretēji šim vispārīgajam formulējumam –, ierobežojot informāciju, ko valsts tiesa var ņemt vērā, ar to, kas ir ietverta konkrētā procesuālā akta daļā, attiecīgā valsts prakse būtiski ierobežo šā sadarbības mehānisma praktisko iedarbību. *In casu*, izmantojot šo mehānismu, lai uzdotu jautājumu, vai pret attiecīgajām personām (piemēram, GR un HS) ir veikta kriminālvajāšana, kas galīgi izbeigta Austrijā, iepriekš aprakstītā valsts prakse faktiski liktu valsts tiesai ņemt vērā tikai to informāciju, kas sniegta konkrētās procesuālā darbību daļās, izslēdzot jebkādu citu informāciju, ko šī tiesa varētu saņemt no Austrijas iestādēm.

43. Kā pamatoti uzsver Komisija, jāatgādina, ka tiesības, kas izriet no *ne bis in idem* principa, ir pamattiesības, kas nostiprinātas Hartas 50. pantā¹¹. Tādējādi konkrētais veids, kā pārbaudīt, vai par tiem pašiem materiālajiem faktiem jau ir pieņemts galīgais nolēmums, ir jāinterpretē tādējādi, lai šīs tiesības tiktu efektīvi aizsargātas¹².

44. Otrkārt, Tiesa vairākkārt ir nospriedusi, ka KĪŠN 54. panta mērķis ir izvairīties no tā, ka “ka persona, attiecībā uz kuru ir ticis taisīts galīgs spriedums, savu tiesību uz pārvietošanās brīvību izmantošanas dēļ tiek saukta pie kriminālatbildības par tiem pašiem nodarījumiem vairāku līgumslēdzēju valstu teritorijā”¹³. Ņemot to vērā, Tiesa ir arī piebildusi, ka KĪŠN 54. pants ir jāinterpretē, ņemot vērā ne tikai nepieciešamību nodrošināt personu brīvu pārvietošanos, bet arī nepieciešamību veicināt noziedzības novēršanu un apkarošanu¹⁴.

45. Lai gan Tiesa jau iepriekš ir identificējusi konkrētas situācijas, kad *ne bis in idem* principa sniegto aizsardzību nevar piemērot, jo tas novestu pie nesodāmības¹⁵, valsts prakse, kā to šajā lietā aprakstījusi iesniedzējtiesa, var novest pie tikpat nevēlama, lai gan pretēja rezultāta. Patiešām, tā var radīt situāciju, ka *ne bis in idem* principa sniegtā aizsardzība tiktu liegta tīri formālu apsvērumu dēļ, jo aizsardzības piešķiršana būtu atkarīga no juridiskās formas, kādā tiek sniegta informācija par iepriekšējo tiesvedību, un līdz ar to arī no atšķirīgajām tradīcijām, kuras, kā norādīja Austrijas valdība un Komisija, var pastāvēt dažādās dalībvalstīs attiecībā uz šādas

¹¹ Šajā nozīmē saistībā ar Padomes Pamatlēmuma 2002/584/TI (2002. gada 13. jūnijs) par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūram starp dalībvalstīm (OV 2002, L 190, 1. lpp.) 3. panta 2. punktu skat. arī ģenerālvokāta Ī. Bota [*Y. Bot*] secinājumus lietā *Mantello* (C-261/09, EU:C:2010:501, 9., 76. un 86. punkts). Šajā tiesību normā ir paredzēts obligāts Eiropas apcietināšanas ordera izpildes atteikuma pamats, ja no tā izrietētu *ne bis in idem* principa pārkāpums.

¹² Attiecībā uz elementu, kas saistīts ar ārējo kontekstu, norādišu, ka Padomes Pamatlēmumā 2009/948/TI (2009. gada 30. novembris) par jurisdikcijas īstenošanas konfliktu novēršanu un atrisināšanu kriminālprocesā (OV 2009, L 328, 42. lpp.) nav paredzēts nekāds ierobežojums attiecībā uz formu, kādā tiek sniegta informācija. Šā instrumenta norādītais mērķis ir izvairīties no “situācij[as], ka [...] procesā spriedumu pieņem divās vai vairāk dalībvalstīs un tādēļ rada ne *bis in idem* principa pārkāpumu”, kā noteikts Pamatlēmuma 2009/948 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā.

¹³ Spriedums *Kossowski*, 44. punkts un tajā minētā judikatūra. Skat. arī spriedumus, 2003. gada 11. februāris, *Gözütok un Brügge* (C-187/01 un C-385/01, EU:C:2003:87, turpmāk tekstā – “spriedums *Gözütok un Brügge*”, 38. punkts), un 2005. gada 10. marts, *Miraglia* (C-469/03, EU:C:2005:156, turpmāk tekstā – “spriedums *Miraglia*”, 32. punkts).

¹⁴ Šīs abas vajadzības ir uzsvērtas LES 3. panta 2. punktā, kas minēts šo secinājumu 10. zemsvītras piezīmē. Skat. arī spriedumu *Kossowski*, 46. un 49. punkts.

¹⁵ Piemēram, situācija lietā *Kossowski*, kas bija saistīta ar faktiskas izmeklēšanas trūkumu, vai lietā *Miraglia*, kurā tiesvedība tika izbeigta tikai tāpēc, ka par tiem pašiem nodarījumiem citā dalībvalstī vēl nebija pabeigta tiesvedība. Skat. spriedumus *Kossowski*, 46. un 49. punkts, un *Miraglia*, 33. punkts.

informācijas sniegšanas veidu. Šajā ziņā Tiesa ir apstiprinājusi, ka KĪŠN 54. pants ir jāinterpretē, ņemot vērā tā priekšmetu un mērķi, nevis “procesuālus vai tīri formālus jautājumus, kas turklāt dažādās dalībvalstīs atšķiras”¹⁶.

46. Turklāt attiecībā uz konkrēta procesuālā lēmuma pamatojuma nozīmīgumu Tiesa jau ir uzsvērusi, ka šādam pamatojumam ir izšķiroša nozīme, lai pārbaudītu, vai par attiecīgajiem nodarījumiem jau ir pieņemts *galīgais* lēmums, un tas, kā esmu norādījis, ir viens no diviem galvenajiem nosacījumiem *ne bis in idem* principa piemērošanai¹⁷.

47. Nesaskatu nevienu iemeslu, kura dēļ tāda pati nozīme nebūtu jāattiecina uz pamatojumu, kas ietverts šādā vai jebkurā citā lēmumā, ja ir jāizvērtē otrs šī principa piemērošanas nosacījums, kas attiecas uz *idem*.

48. Turklāt nesaskatu iemeslu, kādēļ šādam vērtējumam būtu noteikti jābeidzas ar pamatojuma izskatīšanu, izslēdzot informāciju, kas pieejama no citiem avotiem. Šajā nozīmē, kā jau atgādināts šo secinājumu 45. punktā, dažādu aktu, kas var tikt pieņemti konkrētā kriminālprocesā, forma un saturs atsevišķās dalībvalstīs atšķiras. Lai gan dažās dalībvalstīs kriminālprocesā nozīmīgi materiālie fakti var būt jānorāda attiecīgā procesuālā akta rezolutīvajā daļā, citās dalībvalstīs attiecīgā informācija var būt norādīta citās šādu aktu daļās vai pat citā aktā, uz kuru var izdarīt atsauci.

49. Atzīmēšu, Horvātijas valdība paskaidroja, ka saskaņā ar Horvātijas tiesību aktiem *res judicata* spēks ir piemērojams tikai attiecībā uz konkrētā procesuālā akta rezolutīvo daļu. Šajā kontekstā, pirmām kārtām, vēlos norādīt – lai gan izpratne par *res judicata* sekām var atšķirties atkarībā no attiecīgās tiesību sistēmas¹⁸, šāda izpratne katrā ziņā nevar ietekmēt Savienības tiesībās paredzēto *ne bis in idem* principa interpretāciju. Otrām kārtām, iespējams, ka tikai ar rezolutīvās daļas aplūkošanu vienkārši nepietiek, lai saprastu paša akta darbības jomu, ja šim nolūkam nepieciešamie apstākļi ir atklāti citās daļās, kas nav rezolutīvā daļa. Šajā ziņā Austrijas valdība tiesas sēdē paskaidroja, ka attiecībā uz izskatāmo lietu precīzs tās procesa daļas tvērums, kuru izbeidza Klāgenfurtes prokuratūra, ir jānosaka, pamatojoties uz dažādiem kriminālprocesa gaitā pieņemtajiem aktiem.

50. Tādējādi pienākums valsts iestādēm ņemt vērā tikai attiecīgo procesuālo aktu rezolutīvo daļu, neparedzot tām nekādas iespējas ņemt vērā citu pieeju saistībā ar to materiālo faktu aprakstu, uz kuriem attiecas kriminālprocess, kas varētu pastāvēt citā dalībvalstī, var novest pie *ne bis in idem* principa piešķirtās aizsardzības faktiskas atņemšanas tikai tādēļ, ka šis lēmums ir pieņemts citā dalībvalstī, kur prakse atšķiras no tās dalībvalsts prakses, kurā tiek īstenots nākamais process.

¹⁶ Spriedumi *Gözütok* un *Brügge*, 35. punkts, un *Miraglia*, 31. punkts.

¹⁷ Patiešām, kā pareizi norādīja Austrijas valdība, lietā *Kossowski* Tiesai bija jānoskaidro, vai prokurora lēmumu, kas pieņemts pēc samērā virspusējas pierādījumu pārbaudes, var uzskatīt par “galīgu” KĪŠN 54. panta izpratnē. Detalizētāk par šo aspektu runāšu šo secinājumu nākamajā iedaļā. Tomēr šajā brīdī vēlos uzsvērt, ka Tiesa ir atsaukusies uz šāda lēmuma pamatojumu kā galveno informācijas avotu, kas ir jāizmanto, lai noskaidrotu, vai lēmums par tiesvedības izbeigšanu tika pieņemts pēc tam, kad tika veikts lietas būtības vērtējums (spriedums *Kossowski*, 53. un 54. punkts un rezolutīvā daļa). Šāds vērtējums, kā to sīkāk paskaidrošu turpmāk, ir viens no diviem galvenajiem nosacījumiem, kas prokuratūras lēmumu izbeigt procesu ļauj uzskatīt par *galīgu*.

¹⁸ Attiecībā uz Eiropas Savienības tiesu nolēmumiem Tiesa ir nospriedusi, ka “*res judicata* spēks [...] attiecas ne tikai uz [tiesas] nolēmuma rezolutīvo daļu, bet arī uz tā motīviem, kas ir tā rezolutīvās daļas nepieciešamais pamatojums un kas tādēļ nav no tās atdalāmi”. Spriedums, 2012. gada 19. aprīlis, *Artegodan*/Komisija (C-221/10 P, EU:C:2012:216, 87. punkts un tajā minētā judikatūra). Skat. arī Vispārējās tiesas spriedumu, 2022. gada 2. marts, *Fabryki Mebli “Forte”/EUIPO – Bog-Fran* (Mēbele) (T-1/21, nav publicēts, EU:T:2022:108, 26. punkts un tajā minētā judikatūra).

51. Šajā ziņā uzskatu, ka valsts tiesai, kuras uzdevums ir noteikt, vai tiesvedība, kas ir tās izskatīšanā, ir izslēgta saskaņā ar *ne bis in idem* principu, ir jābūt iespējai ņemt vērā visu pieejamo informāciju, kas attiecas uz iespējamo iepriekšējo kriminālprocesu, kurš galīgi izbeigts. Tāpēc secinu, ka KĪŠN 54. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka, piemērojot šajā tiesību normā paredzēto *ne bis in idem* principu, ir jāņem vērā visa nozīmīgā informācija par materiālajiem faktiem, uz ko attiecas citā dalībvalstī veikts un ar galīgu lēmumu pabeigts iepriekšējs kriminālprocess, neierobežojoties ar faktiem, kas ir iekļauti šajā iepriekšējā kriminālprocesā pieņemto aktu noteiktās daļās, tādās kā apsūdzības raksta slēdziena daļa vai galīgā sprieduma rezolutīvā daļa.

52. Pēc šā jautājuma noskaidrošanas vēlos atsaukties uz plašajām piezīmēm, ko puses šajā tiesvedībā izteica par to, vai abi aplūkojamie procesi attiecas uz vienām un tām pašām darbībām. Šajā ziņā vēlos īsumā atgādināt, ka nosacījums par *idem*, ko saprot kā “materiālu fakti identiskumu”, tiek uzskatīts par izpildītu, ja pastāv “konkrētu apstākļu kopums, kas izriet no notikumiem, kuri būtībā ir tie paši, jo tie ietver vienu un to pašu likumpārkāpēju un ir nedalāmi savstarpēji saistīti laikā un telpā”¹⁹.

53. Šajā kontekstā neuzskatu, ka uzmanība būtu jāpievērš tikai “galvenajiem faktiem”, uz kuriem atsaucas jautājuma formulējums, bet gan visiem nozīmīgajiem faktiem, kuriem tomēr, lai tiktu izpildīts ar *idem* saistītais nosacījums, jābūt *vienādiem*, nevis tikai līdzīgiem²⁰.

54. Pēc šīm piezīmēm tagad pilnības labad īsumā izvērtēšu *ne bis in idem* principa elementu attiecībā uz “galīga lēmuma” esamību.

2. Prokuroru lēmumi par procesa izbeigšanu

55. Šajā tiesvedībā, šķiet, netiek apstrīdēts, ka uz darbībām, uz kurām attiecas *Landesgericht Klagenfurt* (Klāgenfurtes apgabaltiesa) 2016. gada 3. novembra galīgais spriedums, attiecas dubultās kriminālvajāšanas aizlieguma aizsardzība, kā paredzēts KĪŠN 54. pantā. Tomēr nešķiet, ka starp pusēm pastāv tāda pati vienošanās, kad runa ir par darbībām, uz kurām attiecas tā kriminālprocesa daļa Austrijā, kuru Klāgenfurtes prokuratūra nolēma izbeigt pierādījumu trūkuma dēļ. Šajā iedaļā tiks īsumā atgādināti apstākļi, kādos prokurora lēmumu izbeigt procesu var uzskatīt par *galīgu* KĪŠN 54. panta izpratnē.

56. No Tiesas judikatūras izriet, ka KĪŠN 54. pantā paredzētās aizsardzības piemērošanas pamatā ir ne tikai galīgi *tiesas* nolēmumi, bet arī noteikti prokuroru nolēmumi, pat ja tos “pieņem bez tiesas iesaistīšanās un tie nav tiesas nolēmuma formā”²¹.

¹⁹ Spriedums *bpost*, 37. punkts un tajā minētā judikatūra. Tādējādi Tiesa nedaudz pārformulēja iepriekš izmantoto kritēriju, kurš norādīja uz “apstākļu, kas savstarpēji ir nedalāmi saistīti laikā, vietā un pēc to objekta, kopumu”. Skat., piemēram, spriedumu, 2007. gada 18. jūlijs, *Kraaijenbrink* (C-367/05, EU:C:2007:444, 27. punkts un tajā minētā judikatūra).

²⁰ Spriedums *bpost*, 36. punkts, kas paredz, ka “*idem* nosacījums prasa, lai būtiskie fakti būtu identiski. Savukārt *ne bis in idem* princips nav piemērojams, ja attiecīgie fakti ir nevis identiski, bet tikai līdzīgi”. Līdzīgi ir norādīts, ka “tas, protams, atbilst brīdinājumam, ka var gadīties, ka turpmākie procesi attiecas tikai uz daļu no faktiem (laika, materiālajiem), kas ņemti vērā iepriekšējā procesā. Tomēr būtība ir tāda, ka tiktāl, cik abas faktu kopas patiesi pārklājas, ir nepieciešams, lai šī pārklāšanās būtu identiska”. Ģenerāladvokāta M. Bobeka secinājumi lietā *bpost* (C-117/20, EU:C:2021:680, 135. punkts).

²¹ Spriedums *Kossowski*, 39. punkts un tajā minētā judikatūra. Pie tāda paša secinājuma nonāca arī Eiropas Cilvēktiesību tiesa (turpmāk tekstā – “ECT”). ECT spriedums, 2019. gada 8. jūlijs, *Mihalache* pret Rumāniju (CE:ECHR:2019:0708JUD005401210, 94. un 95. punkts).

57. Lai šādas tiesiskās sekas varētu rasties, ar lēmumu izbeigt procesu saskaņā ar piemērojamām valsts tiesībām, pirmkārt, galīgi ir jāliedz turpmāk veikt kriminālvajāšanu par tiem pašiem nodarījumiem un, otrkārt, minētajam lēmumam jābūt pieņemtam pēc tam, kad ir veikts vērtējums par lietas būtību²².

58. Pirmais nosacījums skar pārbaudi, vai valsts tiesības attiecas uz prokurora lēmumu, ar kuru tiek garantēts, ka persona, uz kuru attiecas kriminālprocess, netiks no jauna saukta pie atbildības par tiem pašiem nodarījumiem (kas galu galā ir *ne bis in idem* principa valsts garantija)²³, savukārt otrais nosacījums nozīmē, ka lēmums izbeigt lietas izskatīšanu ir pieņemts pēc tam, kad ir veikta patiesa visu pieejamo pierādījumu pārbaude, ja nav nekādu apstākļu, kas varētu apdraudēt dalībvalstu savstarpējo uzticēšanos to attiecīgajām krimināltiesību sistēmām²⁴.

59. Šajā lietā Klāgenfurtes prokuratūra pieņēma lēmumu daļēji izbeigt procesu, pamatojoties uz *StPO* 190. panta 2. punktu. Nav pilnīgi skaidrs, kādā formā šis lēmums tika pieņemts. Šajā ziņā rīkojumā par prejudiciāla jautājuma uzdošanu ir minēts Austrijas iestāžu 2015. gada 9. janvāra paziņojums GR juridiskajam pārstāvim, ka šī daļējā izbeigšana attiecas arī uz HS, BB un CC.

60. Lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu ir norādīts, ka lēmums, kas pieņemts, pamatojoties uz *StPO* 190. panta 2. punktu, saskaņā ar Austrijas tiesībām ir galīgs, un tas nozīmē, ka par tiem pašiem nodarījumiem nevar ierosināt jaunu procesu. Austrijas valdība tiesas sēdē šo interpretāciju apstiprināja, paskaidrojot, ka, pieņemot lēmumu saskaņā ar *StPO* 190. panta 2. punktu, prokurors izbeidz procesu, jo pieejamie pierādījumi liecina, ka turpmāka attaisnošana ir ticamāka nekā vainas atzīšana. Šī valdība arī precizēja, ka šādam nolēmumam ir *res judicata* spēks un tas ir šķērslis turpmākai kriminālvajāšanai par tiem pašiem faktiem.

61. Komisija šajā ziņā ir paudusi šaubas, atsaucoties uz *StPO* 193. panta 2. punktu, kas, šķiet, ļauj turpināt procesu tad, ja attiecīgā persona nav uzklusēta un attiecībā uz to nav piemērots neviens piespiedu līdzeklis, vai arī situācijā, kad ir parādījušies jauni pierādījumi. Tā kā lietā trūkst informācijas, Komisija tomēr uzskata, ka nevar pieņemt nostāju par to, vai šī iespēja liedz vai neliedz attiecīgo lēmumu uzskatīt par “galīgu” KĪŠN 54. panta izpratnē.

62. Tāpat kā norāda Komisija, varu atsaukties vienīgi uz iepriekš minēto Austrijas valdības paziņojumu, kas apstiprina, ka lēmums, kurš pieņemts, pamatojoties uz *StPO* 190. panta 2. punktu, ir galīgs, un vērst iesniedzējtiesas uzmanību uz KĪŠN 57. pantā paredzēto noteikumu par sadarbības mehānismu²⁵. Tomēr jautājums par apstrīdētā lēmuma kvalifikāciju katrā ziņā ir jānošķir no jautājuma, vai šis lēmums ir pieņemts pēc vērtējuma par lietas būtību. No lietas materiāliem izriet, ka process tika izbeigts būtībā tāpēc, ka trūka pierādījumu, kas liecinātu par sodāmu noziedzīgu rīcību. Tā kā nav sīkākas informācijas, uzskatu, ka nav iespējams sniegt iesniedzējtiesai papildu norādes, kas pārsniegtu Tiesas judikatūras būtiskos elementus, kuri jau ir norādīti iepriekš un kuros ir precizēti nosacījumi, ar kādiem prokurora lēmums izbeigt procesu var būt pamats ar *ne bis in idem* principu piešķirtajai aizsardzībai.

²² Skat. spriedumu *Kossowski*, 34. un 42. punkts un tajos minētā judikatūra.

²³ Kā Tiesa vispirms ir nospriedusi 2008. gada 22. decembra spriedumā *Turanský* (C-491/07, EU:C:2008:768, 35. un 36. punkts). Skat. arī spriedumus, 2014. gada 5. jūnijs, *M* (C-398/12, EU:C:2014:1057, turpmāk tekstā – “spriedums M”, 31. un 32. punkts), un *Kossowski*, 35. punkts.

²⁴ Tas var īstenoties bez “padziļinātas izmeklēšanas”, kā aprakstīts apstākļos lietā, kurā tika pasludināts spriedums *Kossowski*, 48.–53. punkts. Tāpat ar *ne bis in idem* principu piešķirtā aizsardzība netiek piemērota, ja lēmums par kriminālprocesa izbeigšanu ir pieņemts tādēļ, ka kriminālprocess ir sāktis citā dalībvalstī. Skat. spriedumu *Miraglia*, 30.–33. punkts.

²⁵ Jānorāda, Tiesa spriedumā *M* ir secinājusi, ka iespēja atkārtoti sākt tiesvedību, pamatojoties uz jauniem pierādījumiem, kā paredzēts Beļģijas tiesībās, neietekmē tā tiesas nolēmuma par *non-lieu* [lietas neesamību] galīgo raksturu, ar kuru Beļģijas tiesa nolēma netiesāt personu, uz ko attiecas kriminālprocess. Spriedums *M*, 38.–40. punkts. Jānorāda, ka lēmums, kas pieņemts, pamatojoties uz *StPO* 190. pantu, šķiet, tiek aplūkots arī izskatīšanā esošajā lietā C-147/22 *Központi Nyomozó Főügyészség*.

V. Secinājumi

63. Ņemot vērā iepriekš minēto, ierosinu Tiesai atbildēt *Županijski sud u Puli-Pola* (Pulas apgabaltiesa, Horvātija) šādi:

Konvencijas, ar ko isteno Šengenas nolīgumu (1985. gada 14. jūnijs) starp Beniluksa Ekonomikas savienības valstu valdībām, Vācijas Federatīvās Republikas valdību un Francijas Republikas valdību par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgām robežām, 54. pants

ir jāinterpretē tādējādi, ka

tas nozīmē, ka, piemērojot šajā tiesību normā paredzēto *ne bis in idem* principu, ir jāņem vērā visa nozīmīgā informācija par materiālajiem faktiem, uz ko attiecas citā dalībvalstī veikts un ar galīgu lēmumu pabeigts iepriekšējs kriminālprocess, neierobežojoties ar faktiem, kas ir iekļauti šajā iepriekšējā kriminālprocesā pieņemto aktu noteiktās daļās, tādās kā apsūdzības raksta slēdziena daļa vai galīgā sprieduma rezolutīvā daļa.